

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13- tel. 188
Redakcja otwarta od 12-11 5-6
Administracja - 10-11 4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 234

Rok II

GRODNO

wtorek 25 sierpnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi spaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P
A
LA-
CE
KINO

ulica Pocztowa № 4.

Dziś
premiera

PRAWA MIŁOŚCI

Nad
program

Na złamanie karku

sensacyjno-wszech i
dramat w 8 aktach
w rolach głównych

Dorota Dalton, Char-
les de Roche
i Teodor Kozłow

Kandydat magistracki

W związku z artykułami, jakie ukazały się w żydowskiej prasie wileńskiej o stosunku b. dyrektora teatrów wileńskich Rychłowskiego do tamtejszej „Kasy Chorych” nie od rzeczy będzie powieść kilka słów o magistrackim kandydacie na kierownika tutejszego teatru.

Kandydatura p. Rychłowskiego wpływa już po raz wtóry.

W roku ubiegłym dzięki pewnym nieporozumieniom, czy też pretensjom, kandydatura ta była popierana przez frakcję żydowską, jak również przez tę frakcję następnie pograżoną została w przepaść, otrzymawszy, jak na ironję, 1 głos.

Czy kandydatura ta w rękach radnych była straszakiem, demonstracją przeciw Skąpskiemu, czemś w rodzaju „memento”, czy też upadła skutkiem otrzymania z Wilna nieznanego frapujących „pantoflowych” wiadomości o kandydacie, to już wszystko jedno i to dla szanującego się człowieka powinno być dostatecznym, aby na przyszłość omijał to miejsce, gdzie go tak „gorąco i owacyjnie przyjęto”.

Szanujący się człowiek unikałby wspomnienia nawet o tem miesiącu, zaś p. Rychłowski przy pierwszej nadarzącej się sposobności postawił da capo swoją kandydaturę.

Przechodząc do teraźniejszości, przyjmujemy p. Rychłowskiego na kierownika tutejszego teatru, jako status quo, wobec czego uważamy za stosowne poznać bliżej osobę naszego obecnego nowego dyrektora miejskiego teatru.

Przykro nam niewypowiedzianie, że jak wykazaliśmy wyżej p. Rychłowski nie szanuje się sam, wobec czego nie może żądać, aby inni go cenili, a przyznajemy, że wolelibyśmy na kierowniczem stanowisku placówki kulturalnej widzieć człowieka, którego moglibyśmy cenić.

Ponieważ w zatargu obecnym zarówno jak zeszłorocznym, szala nieprzychylnych wpływów przeciwko

dyr. Skąpskiemu przechylała się pod ciężarem zarzutów natury finansowo-kupieckiej, ponieważ upadek swój, że się tak wyrazimy zawdzięcza p. Skąpski zarzutom niewypelnienia warunków kontraktu i niewywiązania się z przyjętych na siebie zobowiązań natury finansowej, przeto jasnym jest, że sfery rządzące naszym miastem te właśnie warunki stawiają, jako sine qua non po nad wszelkie artystyczne walory, uważając kontrakt teatralny za identyczny z kontraktem np. asenizacyjnym, jak kiedyś dzikie pretensje Magistratu do Skąpskiego, dowcipnie określił jeden z radnych, na konferencji teatralnej w gabinecie p. Prezydenta.

Miasto więc, powierzając p. Rychłowskiemu kierownictwo artystyczne kulturalnej placówki, miało oczywiście na względzie zapewnienie nienaruszalności „tej asenizacyjnej” strony kontraktu.

Niestety—jak widać z artykułów w gazetach żydowskich, na które na wstępie powołaliśmy się w danym wypadku na tą solidność kupiecką, na wywiązanie się p. Rychłowskiego z finansowych zobowiązań nie bardzo można liczyć.

Gazety wileńskie wspominają o p. Rychłowskim z okazji wyborów do „Kasy Chorych” w Wilnie, gdzie na walnym zebraniu, jako jeden z punktów obrad, poruszone były niewypelnione przez p. Rychłowskiego zobowiązania w stosunku do „Kasy Chorych”.

Jak się okazuje p. Rychłowski, będąc kierownikiem teatrów w Wilnie, nie opłacał należnych od artystów „Kasie Chorych” sum i to nie tylko tej części ½, którą wedle brzmienia ustawy winno być dopłacać ze swej szkatuły, lecz i tych ½, którą artystom na ręk K. Ch. z gaź już potrafił.

Jak to się podobny czyn nazywa po polsku? Możeby nam Magistrat grodzieński odpowiedział, gdyż nam także zbrakło nam odpowiedniego

wyrażenia!

A może „N. Dz. Kresowy”, popierający gorąco kandydaturę p. Rychłowskiego, w swym niewyczerpanym słowniku, w którym wyszukuje odpowiednich wyrazów i określa do swoich kronikarskich notatek, jak np.: „Zaparcie stolca” w numerze z dnia 22 b. m., znajdzie odpowiednią i dosadną nazwę na określenie tego czynu..

Suma, jaką p. Rychłowski winien jest K. Ch. wynosi 44.000 zł. na co pobrał od artystów sporą sumę, bo sięgającą blisko 18 tysięcy.

Jak głosi fama p. Rychłowski nie dotrzymał również zobowiązań wobec Magistratu, nie przeszkodziło to jednak Magistratowi wileńskiemu przysłać, na zapytanie tutejszego Magistratu, pochlebnej opinii o p. Rychłowskim.

Nasze poczciwe władze miejskie przyjęły oczywiście opinię tę za najlepszą monetę, zapominając, że odprawionej służącej, choćby była najgorszą, zwykle wydaje się dobre świadectwo.

Wilnianie absolutnie nie kryją się z tem i śmiejąc się głośno, twierdzą, że opinia dlatego była tak

Teatr Miejski

dyrekcja Br. Skąpskiego

Dziś

premiera

„WESELE podczas rewolucji”

Efektowna sztuka francuska

Początek o godz. 8.30 w.

pochlebna, aby przy jej pomocy mógł pozbyć się p. R. z Wilna, w co ani na chwilę nie wątpimy.

Dlaczego tedy padł wybór magistracki na p. Rychłowskiego zrozumieć naprawdę nie możemy.

Chyba wierzyć trzeba temu, że p. Rychłowski istotnie jest jedynym kandydatem na teatr grodzieński i dzięki brakowi konkurencji a wobec braku istotnie poważnej, musiał być zaakceptowany, jako malum necessarium.

Wybór p. R. na kierownika artystycznego tutejszego teatru jest tem dziwniejszy, że pan R. jest, jak to mówią, ani z pierza ani z mięsa.

Jako Dyrektor ma swoją renomę ustaloną wśród braci aktorskiej i na tle tej dyrektorki krążą nawet różne „kawały” i anegdoty. Jako aktor... to nas zresztą mało obchodzi, aktorem u nas nie będzie, jedynie ma być dyrektorem. Teraz znów, jak widać z brzydkiej sprawy z „K. Ch.” i strona „asenizacyjna” też poważnie szwankuje.

Jednym słowem nie udało się Magistratowi kandydat, jak i cała magistracka sprawa teatralna.

Czytajcie „Nadnieński Kurjer Polski”

Kronika

Teatr Miejski

Dzisiejsza premiera zapowiada się doskonale. Efektowna sztuka „Wesele podczas rewolucji” zdołała zainteresować publiczność dzięki historycznemu tłu na jakim rozgrywa się akcja.

Temat wielkiej rewolucji francuskiej jest zawsze dla autorów kopalnią typów, które wiośnie żywo odradzają się z każdym podmuchem rewolucji. Rewolucjoniści dawniejsi w długich włosach, w mundurach gwardji francuskiej, czy też obecni w długich butach i rubaszkach zawsze i wszędzie stosowali terror jako podstawę swej ideologii. Dlatego wystawienie tej ciekawej sztuki na naszej scenie będzie nader zajmującym spojrzeniem w przeszłość Francji, która umiała pozbyć się tyranów w rodzaju Robespierów i Maratów by stać się krajem prawdziwej wolności. Udział w sztuce bierze cały zespół. Reżyseruje dyr. Skąpski. Nowe dekoracje pędził M. Kostłenki. Nowe kostjomy. Ceny miejsce zwykłe.

Nie skąpić datków

Dając z pomocą krwawym ofiarom wojny, tym właśnie, którzy krwią własną i kalcią okupili wolność i części całego społeczeństwa. Zarząd Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Grodnie urządza w dniu 30 sierpnia b. r. zbiórkę (kwestę uliczną).

Niechaj w tym dniu każdy choćby najmniejszym datkiem przyjdzie z pomocą tym, którzy własną pierś zasłaniali granice naszej ukochanej Ojczyzny, a którzy dzisiaj wyciągają biagalne dłonie do swych rodaków, niechaj nie będzie jednego choćby polskiego serca, które by się zamknęło w owym dniu.

Wykopaliska

W Wolkowsku w pobliżu „Szwedzkiej góry” wykopano na głębokości 1.50 mtr. „kamienią babę” czyli bóżka pogańskiego, kutego w piaskowcu.

Od początku sierpnia r. b. prowadzone są poszukiwania archeologiczne na grodzisku. Została znaleziona broń, ozdoby z brązu i szkła (VIII-X w.w.) oraz przedmioty z kości. Narafiono na szosiatki fortyfikacji średniowiecznej na głębokości 3 mtr.

Z ramienia Muzeum Państwowego w Grodnie, przy pomocy ze strony Magistratu m. Wolkowskiego robotami kieruje p. J. Jodkowski.

Odezwy komunistyczne

Post. I Komisariatu P. P. Ruska Juljan znalazł przy ul. Fabrycznej i Koloży 6 odezwy komunistycznych w języku polskim i żydowskim.

Najście na mieszkanie

Sielschów Jakób, zam. przy ul. Podgórznej № 4 zameldował policji o najściu na jego mieszkanie dokonane przez Albekiera Stanisława, zam. przy zk. Bernardyńskim № 11.

Przejechanie chłopca na szosie

Dnia 21 b. m. o godz. 18-ej na szosie we wsi Kopiówka, gm. Hornickiej, tuł. pow., został przejechany przez nieznanego dotychczas żyda furmana z Indury 6-cio letni

chłopiec Aleksander Waszkiewicz—miesz. wsi Kopiówka, którego w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala w Grodnie. Dochodzenie prowadzi P. P. w Hornicy.

Pobicie

Szkuta Stanisław, zam. przy ul. Nowa-Posadłość № 23, zameldował policji o pobiciu go przez niejakiego Szwarca, zam. przy ul. Białostockiej № 13.

Sporządzone protokoły

Sporządzono protokoły: 1) na Orzeszko Wacław, zam. przy ul. Mickiewicza № 18 za opilstwo, 2) na Piotrus Wincentego, zam. przy ul. Augustowskiej № 10, za nieprzestrzeganie godzin handlowych w dniu świątecznym.

Ogłoszenie

Na mocy art. 124 Ustawy z dn. 14-go lipca 1923 r. o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. № 77 poz. 607. 1923) Magistrat m. Grodna ogłasza, że wobec nieodnalezienia miejsca zamieszkania osób niżej wymienionych Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych w Grodnie złożył w Magistracie nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy za rok podatkowy 1924 dla doręczenia następującym płatnikom a mianowicie:

1) Malisz Eugeniusz № kol. ks. biercz. 696 kwota wymierz. pod zł. 148,88.

2) Chocholewicz Mateusz № kol. ks. biercz. 97 kwota wymierz. pod zł. 68, 21.

3) Rusota Dawid № kol. ks. biercz. 2802 kwota wymierz. pod zł. 2.706,49.

Magistrat m. Grodna wzywa wyżej wymienionych płatników do niezwłocznego zgłoszenia się do Magistratu (pokój № 17) celem odbioru wyżej wymienionych nakazów płatniczych.

Grodno, dn. 17 sierpnia 1925 r.

(—) Ed. Stępniewski
Prezydent m. Grodna

Przetarg

Dnia 9 września 1925 r. o godz. 10 odbędzie się w Rej. Kier. Int. Wilno nieograniczony przetarg na dostawę artykułów spożywczych dla szpitala Okr. Nr. 3 na czas od 1. X. do 31 XII, 25 r.

Bliższych informacji zasięgnąć można w Rej. Kier. Int. Wilno co dzień od 11 do 13.

Rejonowe Kierownictwo Intendencji. Wilno. L. dz. 5285/żywn.

Przetarg

Dnia 10 września 1925 r. o godz. 10 odbędzie się w Rej. Kier. Int. Wilno (ul. Legionów 2) nieograniczony przetarg na dostawę mięsa od 1. X. do 31 XII, 25. r. dla garnizonów: Wilno, N.-Wilejka i Podbrodzie.

Bliższych informacji udziela Rej. Kier. Int. Wilno w dn. urzędowych od godz. 11-13.

Rejonowe Kierownictwo Intendencji. Wilno. L. dz. 5284/żywn.

Z okazji imienin W. Księcia

Rosyjska monarchistyczna gazeta „Russkoje Wremia”, wychodząca w Paryżu, w numerze z dnia 9 b. m., jako w dniu imienin b. Wielkiego

księcia Mikołaja Mikołajewicza pisze on następująco:

„Dzisiaj dzień imienin Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza. Redakcja, współpracownicy i czytelnicy przynoszą Jego Cesarskiej Wysokości swe wiernopoddane pozdrowienia.

Przekonani jesteśmy — pisze gazeta — że w dniu tym wszyscy, którym droga jest przyszłość narodo-wej Rosji, kto szczerze chce powrotu byleż potęgi naszego kraju, kto nie utracił jeszcze wiary w pomyślne zakończenie naszej walki z najeźdźcami Rosji, wzniosą swoje gorące modły do Boga o zdrowie narodowego jedynego Wodza, w kółło którego jednoczą się wszyscy, pragnący oswoobodzenia ojczyzny”.

Z prasy wileńskiej

Tragedja w więzieniu Dyneburskiem

Z Rygi otrzymujemy następujący odis niesłychanej tragedji krwawej jaka rozegrała się w więzieniu centralnem w Dynaburgu.

Dn. 19 b. m. o 7 rano, dozorca więzienny Wojtkiewicz wszedł do celi, mieszczącej 4-ch arsztonowych, dla dania im posiłku rannego. Gdy drzwi się rozwały skazany za

morderstwo, niejaki Denisow, rzucił się na dozorca, pakując mu długi nóż w szyję. Wojtkiewicz pał trupem na miejscu, niewydawszy jęku.

Natenczas więźniowie wciągnęli jego trupa do celi i pobiegli w stronę korytarza z zamiarem ucieczki. Na drugim końcu dozorca znowdował się drugi dozorca. Ujrzawszy otwarte drzwi i biegnących ku nim więźniów, krzyknął do Wojtkiewicza: „Zamykaj drzwi”, — nie zdając sobie sprawy, że ten leży nieżywy.

W tym momencie bandyci rzucili się na niego, a Denisow pchnął go nożem w bok. — Drugi dozorca padł również martwy.

Dla niewidomej przyczyny, więźniowie wyrzucili rewolwer zabitego przez okno, a sami zatrasowali się w ustępie.

Natychmiast przybyła, zaalarmowana straż więzienna i rozpoczęła obłężenie ustępu. Na wezwanie do oddania się, 3-ch więźniów usłu chało i wystąpiło z podniesionymi rękoma.

Główny zaś inicjator zamachu, Denisow, przeciął własnoręcznie sobie gardło i skonał na miejscu.

„Słowo”

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez Powiatową Komendę Uzupelnień w Grodnie w dniu 14. IX 1923 r. rocznik 1894 na imię Jakuba Kusznera. 3-3

ROZKŁAD

jazdy pociągów ważny od 5 czerwca 25 r.

№ poc.	Rodzaj pociągu	Przyjazd do Grodna		Odjazd z Grodna		Skład	Dokład
		Codz.	Min.	Godz.	Min.		
256	Miesz.	1	20	—	—	Mosty	Grodno
704	Posp.	1	34	1	42	Zemgala	Warszawa Gł.
732/733	Osob.	1	23	2	08	Suwałki	Warszawa Wil.
711	Osob.	2	42	2	52	Warszawa Wil.	Wilno
731/734	Osob.	4	08	4	48	Warszawa Wil.	Suwałki
258	Miesz.	—	—	5	00	Grodno	Mosty
708	Posp.	4	35	4	43	Warszawa Gł.	Zemgala
257	Miesz.	—	—	6	25	Grodno	Jeziory
241	Osob.	9	26	10	01	Suwałki	Białystok
254	Miesz.	10	15	—	—	Mosty	Grodno
258	Miesz.	11	50	—	—	Jeziory	Grodno
714	Osob.	11	52	12	02	Zemgala	Warszawa Wil.
255	Miesz.	—	—	19	30	Grodno	Mosty
713	Osob.	14	10	14	20	Warszawa Wil.	Zemgala
242	Osob.	17	50	18	30	Białystok	Suwałki
712	Osob.	22	17	22	27	Wilno	Warszawa Wil.

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

Czy jesteś już członkiem
cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA